

Sinko-Popielowa (Sinkówna) Krystyna Maria (1908—1979), historyk sztuki, tatarniczka. Ur. 8 X we Lwowie, była córką Tadeusza Sinki (zob.) i Anny ze Starzewskich.

Po ukończeniu Państwowego Gimnazjum im. Królowej Wandy w Krakowie wstąpiła w r. 1928 na UJ, na którym studiowała historię sztuki. Po uzyskaniu magisterium w r. 1931 zapisała się na seminarium Juliana Pagaczewskiego, u którego przygotowała rozprawę doktorską o twórczości Santiago Gucciego w Polsce, obronioną w r. 1933 (promocja doktorska 8 VI t. r.), równocześnie studiowała w Wolnej Szkole Malarstwa i Rysunku J. Mehofferowej przy ul. Wolskiej w Krakowie. W r. 1936 poślubiła Konstantego Popieła, pracownika Min. Rolnictwa i Reform Rolnych, i przeniósła się do Warszawy. Rozwinęła aktywną działalność naukową, przedstawiając swoje prace głównie na posiedzeniach Komisji Historii Sztuki PAU. W dn. 10 IV 1936 została wybrana na współpracownika tej komisji. Była członkiem Tow. Miłośników Historii i Zabytków Krakowa, a także współpracowała z Tow. Naukowym Warszawskim.

S.-P. zajmowała się głównie badaniami nad sztuką renesansową w Polsce, począwszy od książki *Santi Gucci i jego szkoła* (Kr. 1933), będącej rozwinięciem rozprawy doktorskiej. W recenzji owej pracy T. Szydlowski stwierdził, że «autorka, idąc drogą ścisłej analizy porównawczej, wyzyskując równocześnie źródła archiwalne, złożyła grupę rzeźb i budowli, na podstawie której scharakteryzowała bardzo trafnie styl artysty». Podobną metodą, zastosowaną ze szczególną przenikliwością i ścisłością sądów, przygotowała S.-P.

obszerną pracę pt. *Hieronim Cavanesi* („Roczn. Krak.” T. 27: 1936), uchodzącą po dziś dzień za jedną z najlepszych monografii artysty doby renesansu działającego w Polsce. S.-P. zamierzała opracować również monografię Giovanniego Marii Padovana, ostatecznie poprzestała na opublikowaniu przyczynków do jego twórczości (*Ze studiów nad Padovanem*, „Biul. Hist. Sztuki i Kultury” T. 7: 1939). W pracy pt. *Portal i drzwi z dawnego ratusza krakowskiego i ich domniemani twórcy* („Prace Kom. Hist. Sztuki” T. 6: 1935) zwróciła uwagę na wpływ rycin Hansa Vriedemanna de Vriesa na dzieła cechowych snycerzy i kamieniarzy w Krakowie u schyłku w. XVI. Interesowała się także udziałem artystów niemieckich w dekoracji zamku królewskiego na Wawelu (*Hans Dürer i Cebes wawelski*, „Biul. Hist. Sztuki i Kultury” T. 5: 1937).

W 2. poł. I. trzydziestych S.-P. podjęła ścisłą współpracę z architektem Stefanem Świszczowskim. Wraz z nim przygotowała monografię późnorenesansowego dworu obronnego w Szymbarku („Biul. Hist. Sztuki i Kultury” T. 6: 1938) i rozpoczęła badania nad kaplicą św. Jacka przy kościele Dominikanów w Krakowie oraz nad kaplicą Branickich przy kościele parafialnym w Niepołomicach. W r. 1938 opublikowała cenną rozprawę pt. *Kościół w Niepołomicach* („Roczn. Krak.” T. 30: 1938), w której wysłała daleko poza dotychczasowy obszar swoich zainteresowań, zrekonstruowała bowiem wygląd świątyni w dobie gotyku, powiązała średniowieczne freski w zakrystii z malarstwem włoskim w. XIV, omówiła architekturę siedemnastowiecznej kaplicy Branickich i barokowy obraz św. Franciszka Ksawerego. Obrazowi temu poświęciła już wcześniej analityczny artykuł („Biul. Hist. Sztuki i Kultury” T. 4: 1935), uznając go za dzieło F. Baroccia lub jego pracowni. W krótkich komunikatach zwracała uwagę na wybitne dzieła sztuki renesansowej znajdujące się w kościołach polskich, np. obraz Santiago di Tito w Krzeszowicach i cyborium w Zawichoście. Zajmowała się także popularyzacją sztuki polskiej. Współpracowała m. in. przy wydaniu albumów „Poland’s Beauty” i „Poland Wealth and Power” (W. 1939).

Od czasów gimnazjalnych do r. 1939 S.-P. uprawiała tatarnictwo. Wspinała się z czołowymi tatarnikami tych lat. M. in. w r. 1930 towarzyszyła na południowej ścianie Ostrego Szczytu znakomitemu Kazimierzowi Kupczykowi podczas wspinaczki zakończonej jego śmiertelnym upadkiem. Była członkiem Sekcji Tatarniczej Akademickiego Związku Sportowego w Krakowie, a od r. 1930 wchodziła w skład jego zarządu (Wydziału). Od r. 1936 była członkiem Koła Warszawskiego Klubu Wysokogórskiego.

W r. 1939 S.-P. powróciła do Krakowa. W czasie wojny pracowała w Radzie Głównej Opiekuń-

czej (1940—43), a następnie była bibliotekarką w Bibliotece Czartoryskich (1943—5). W styczniu 1945 została zaangażowana przez Adama Bochnaka do gromadzenia zbiorów Zakładu Historii Sztuki UJ rozproszonych w czasie okupacji niemieckiej. Dn. 1 XII t. r. otrzymała stanowisko starszego asystenta w tym zakładzie. Kontynuując prowadzone przed wojną badania, napisała rozprawę *Zaginiony nagrobek św. Jacka w Krakowie*. Dokonała w niej identyfikacji fragmentów owego renesansowego nagrobka w stallach kościoła św. Idziego w Krakowie i przeprowadziła jego rekonstrukcję (praca ukazała się drukiem po wyjeździe S.-P-owej z Polski w „Pracach Kom. Hist. Sztuki” T. 9: 1948). Przygotowywała monografię nagrobka Spytka Jordana w kościele św. Katarzyny w Krakowie. Postawa badawcza S.-P-ej opierała się na tradycji krakowskiej szkoły historii sztuki, wykorzystującej w analizie dzieła sztuki głównie metodę filologiczno-historyczną i genetyczno-formalną. Jej rozprawy cechowały się systematycznością, precyzją wywodu i krytycyzmem (wg W. Kieszkowskiego — hiperkrytycyzmem), pozwalającym uniknąć pochopnych hipotez i subiektywnych sądów.

Dn. 16 IV 1946 S. zrezygnowała z pracy na UJ i niebawem wyjechała z Polski, aby połączyć się z mężem, który w czasie wojny walczył w Armii Polskiej na Zachodzie. Przebywała w Republice Południowej Afryki (RPA), Lesotho, Ugandzie, Hiszpanii i powtórnie w RPA. Najwięcej czasu spędziła w Kampali (Uganda), gdzie pracowała w bibliotece uniwersyteckiej. Zmarła 29 XI 1979 w Kapsztadzie i tam została pochowana.

W małżeństwie z Konstantym Popielem S.-P. nie miała dzieci.

Bochnak A., Zarys dziejów polskiej historii sztuki, Kr. 1948 s. 46—7; Bochnak A., Pieradzka K., Czterdziestolecie Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Krakowa, Kr. 1937, Bibl. Krak., nr 93; Chwaścinski B., Z dziejów tatarnictwa, W. 1979 (m. in. fot. s. 75, 80); Kozakiewiczowie H. i S., Historyczny rozwój badań nad sztuką polskiego Odrodzenia, W. 1953; Paryski W., Tatry Wysokie, W. 1988 XXV 75; Sprawozdania z posiedzeń Komisji za lata 1935 i 1936, „Prace Kom. Hist. Sztuki” T. 7: 1938 s. 43; Witkowska-Żychiewicz T., Kalendarium, w: Stulecie Katedry Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Zesz. Nauk. UJ, T. 180, Prace z Hist. Sztuki, Nr 19, Kr. 1990; — „Taternik” R. 15: 1931 s. 49, R. 16: 1932 s. 45, R. 21: 1936 s. 26, R. 22: 1938 s. 103; „Tyg. Powsz.” 1979 nr 3; — Arch. PAN w Kr.: PAU WI-3, Korespondencja Sekretariatu Generalnego 1935, 1936; — Arch. UJ: S-II-367, 1929/1930, S III (teczka osobowa S.-P-ej) WF—504; — Informacje brata, Grzegorza Sinki z W. (w jego posiadaniu dokumenty dotyczące S.-P-ej).

Piotr Krasny